

Схвалено

Педагогічною радою

протокол № 1

Від 31.08 2026р

Затверджено

наказом директора

№ від 01.09.2026р.

Директор Закопець Л.М.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

1-4 класи НУШ

5-9 класи НУШ

10-11 класи

**Львівського державного музичного
ліцею ім. Соломії Крушельницької**

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

- 1. Інформація про заклад. Загальні положення освітньої програми.**
 - 2. Форми організації освітнього процесу.**
 - 3. Загальний обсяг навчального навантаження.**
 - 4. Інструментарій оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.**
 - 5. Освітні програми та їх обґрунтування:**
 - 5.1. I ступінь навчання (початкова освіта).**
 - 5.2. II ступінь навчання (базова середня освіта).**
 - 5.3. III ступінь навчання (повна загальна середня освіта).**
 - 6. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми (Додатки №1-8)**
-

1. Інформація про заклад освіти

За Статутом Львівський державний музичний ліцей імені С. Крушельницької є державним закладом. Головною метою роботи ЛДМЛ ім. С. Крушельницької є забезпечення реалізації права учнів на здобуття повної загальної середньої освіти, створення сприятливих середовища для розвитку мистецьких здібностей і талантів учнів, досягнення ними високих результатів навчання, професійна орієнтація учнів на здобуття професії у сфері музичного мистецтва та/або музичної педагогіки, організація участі учнів у всеукраїнських та міжнародних спеціалізованих мистецьких проектах (конкурсах, фестивалях, олімпіадах тощо), пошук та відбір для навчання талановитих дітей та молоді, для збереження і зміцнення здоров'я здобувачів освіти, здатних до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, мають прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готових до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності, виховання самодостатньої особистості через систему життєвого самоврядування, впровадження сучасних педагогічних освітніх технологій та інноваційних методик.

Повна загальна середня освіта ЛДМЛ ім. С. Крушельницької має три рівні освіти, визначені нормативно-правовою базою України:

початкова освіта тривалістю чотири роки;

базова середня освіта тривалістю п'ять років - гімназія;

профільна середня освіта тривалістю три роки - ліцей.

Освітній процес у ЛДМЛ ім. С. Крушельницької організовується з дотриманням вимог [Санітарного регламенту](#) та спрямований на реалізацію Державних стандартів:

- початкової освіти ([Постанова КМУ від 21.02.2018 № 87](#));
- базової середньої освіти ([Постанова КМУ від 30.09.2020 № 898 зі змінами](#));
- повної загальної середньої освіти ([Постанова КМУ від 23.11.2011 № 1392](#)).

початкової музичної освіти, що здобувається одночасно з початковою та базовою середньою освітою. (Наказом Міністерства культури та інформаційної політики України від 29 серпня 2024 № 524).

Освітня програма побудована із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних та фахових компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Мовою освітнього процесу в закладі є державна мова.

З метою реалізації основних завдань Концепції профільного навчання в ліцеї сформовані музичні відділи: спеціального фортепіано, скрипковий, струнних інструментів, духових та ударних інструментів, народних інструментів та сольного співу, концертмейстерів, камерного ансамблю та концертмейстерства, загального та спеціалізованого фортепіано, теорії музики.

На основі освітньої програми розробляється робочий навчальний план, який дає цілісне уявлення про зміст і структуру освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової (обов'язково-вибіркові предмети) – музично-теоретичних та фахових дисциплін, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації. Варіативну складову конкретизовано, враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів та завдання профільної музичної освіти. Повноцінність загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які складені відповідно до:

З метою реалізації професійної підготовки ліцей працює в режимі «повного дня». Допустима сумарна кількість годин (уроків) тижневого навантаження учнів розраховується за 6-денним навчальним тижнем. Години на профільну підготовку фінансуються Міністерством культури України.

Робочий навчальний план ліцею на 2026-2027 навчальний рік складений

- для 1-4 класів

на основі Типової освітньої програми для 1-9 класів музичних ліцеїв затверджена наказом МКІП України № 616 від 29.08.2024 р. та з врахуванням змін відповідно Наказу МОН України від 18.03.2026 № 467 «Про затвердження Типової освітньої програми для 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» (за програмою О.Я. Савченко)

- для 5-9 класів:

відповідно до наказу МКІП України №616 від 28.08.2024 р. «Про затвердження типових освітніх програм для 1-9 класів музичних ліцеїв», .

відповідно наказу МОН України від 17.08.2026 № 1430 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» (оновлена редакція Типової освітньої програми для базової школи НУШ наказом МОН від 09.08.2024 р.№ 1120).

- для 10- 11 класів:

відповідно до наказу МКІП від 27.12.2017р. №521627/13-17 «Про типові навчальні плани для 10-11 класів» та «Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня», затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (у редакції наказу МОН від 20.06.2023 № 808 — для 11-х класів).

Освітній процес у початковій школі організовується за рахунок навчального часу інваріантної, варіативної складових. Навчальний час, передбачений на варіативну складову, використаний у 1-4 класах на курс «Спеціалізований мистецький компонент» - 8-9 годин на тиждень. Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани початкової школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах I ступеня в додатках № 1, 1а,1б,1в..

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4 класів складає 3080 годин/навчальний рік, а саме: для 1- 2-го класу – 1470 годин/навчальний рік, для 3-4-го класу – 1610 годин/навчальний рік

Гранична кількість навчальних годин загальноосвітнього та спеціалізованого компонента для учнів 5-9 класів реалізується в режимі шестиденного навчального тижня. Години

варіативної складової «Спеціалізований мистецький компонент» розподіляються на: упровадження курсів за вибором, додаткові години на профільні предмети, індивідуальні та групові заняття та становить 12-13 годин на тиждень. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень для 5-9 класів окреслено у навчальних планах – додаток № 2,2а,2б,2в,2г,2д,2е,2є.

Години варіативної складової «Спеціалізований мистецький компонент» для учнів 10-11 класів реалізуються шляхом організації курсів за вибором, додаткових години на профільні предмети, індивідуальні та групові заняття. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень для 10-11 класу окреслено у навчальному плані – додаток №3,3а,3б,3в.

2. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Згідно зі ст. 9 Закону України «Про освіту» загальна середня освіта в ліцеї організована за очною (денною) формою, за потреби заклад освіти може організувати індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну), реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня та або переходити на дистанційну форму навчання згідно з Положенням про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання, затвердженим наказом МОН України від 08.09.2020 року №1115, відповідно до навчального плану та розкладу. Індивідуальна форма навчання організовується відповідно до Положення про індивідуальну форму навчання в системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 10.07.2019 року № 955, листа МОН України від 15.06.2022 №1/6435-22 «Щодо забезпечення освіти осіб з особливими освітніми потребами». Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

в закладі I ступеня - ранкова зустріч; навчаюсь, навчаючи інших; заняття-квести; ТРІЗ, метод проєктів, дослідницько-пошукові та інтерактивні методи (шість капелюхів, крісло автора, селфі-аудит, селфі-трек та інші), створення ментальних карт, сторітелінг, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, тощо.

У закладі II та III ступенів основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: • формування компетентностей; • розвитку компетентностей; • перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; • корекції основних компетентностей; • комбінований урок. Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, лекції, конференції, інтерактивні уроки (урок-квест, урок-семінар, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, ділові ігри тощо. Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проєкти, онлайн тести, програмовані засоби навчання та інше. Учителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання учнями. З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Педагоги застосовують різні форми роботи на уроках: заняття в малих та великих групах, парах. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Для відпрацювання кількості навчальних днів (175) різниця навчального часу може виконуватися через застосування проєктної чи концертної діяльності учнів школи. Програма та графік проєктних досліджень, концертної діяльності затверджується рішенням педагогічної ради.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів

Для формування компетентностей спеціалізованої музичної освіти основними формами організації освітнього процесу в межах спеціалізованого музичного компонента залежно від навчального предмета є індивідуальні заняття, групові заняття та репетиції. Музичний ліцей може організовувати освітній процес в межах спеціалізованого музичного компонента(фах, камерний ансамбль, хор, індивідуальне сольфеджіо тощо) в інших формах, які зазначаються в освітній програмі.

Мистецький ліцей організовує здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня/учениці реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у музичному ліцеї. Форми і зміст конкурсної і концертної діяльності забезпечує вдосконалення набутих учнями практичних умінь і навичок із фахових предметів, формує інтерес і стійку мотивацію до навчання, створює умови для розвитку мистецьких, інтелектуальних і пізнавальних здібностей, а також внутрішню самореалізацію.

3. Система оцінювання навчальної діяльності

Оцінювання результатів навчання учнів урегульовано такими документами: - Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);
У 2026/2027 навчальному році:

- у 1–4 класах діє загальна рамка наказу №722, а оцінювання здійснюється з урахуванням методичних рекомендацій, затверджених наказом МОН №813;
- у 5–9 класах оцінювання здійснюють відповідно до наказу МОН №722 та нових рекомендацій, затверджених наказом №1427, з урахуванням вимог Державного стандарту базової середньої освіти №898 зі змінами, внесеними постановою КМУ №1000. Також враховують оновлену Типову освітню програму (наказ №1430) та інструктивно-методичні рекомендації МОН від 17.08.2026 №1/17756-26. Наказ №1093 втратив чинність;
- у звичайних 10–11 класах оцінювання поки здійснюється відповідно до критеріїв, затверджених наказом №329, який формально залишається чинним до 1 липня 2028 року;

Загальні положення

Система та критерії оцінювання – це сукупність процесів, спрямованих на визначення відповідності результатів навчання учнів вимогам освітніх Держастандартів.

Оцінка – результат оцінювання, який відображає рівень досягнення учнями очікуваних результатів навчання, визначених відповідною навчальною програмою, і може бути виражена вербально або кількісно (у балах чи рівнях). Вона є конфіденційною інформацією, доступною педагогічним працівникам, учню та його законним представникам;

Оцінювання – процес спостереження за навчальною та пізнавальною діяльністю учнів, а також опис, збір, фіксація та інтерпретація інформації про освітній процес і результати навчання. Об'єктом оцінювання є результати навчання учнів.

Інформування учня та його законних представників про результати навчання може здійснюватися: під час індивідуальних зустрічей; за допомогою паперових або електронних носіїв, інформаційно-комунікаційних технологій; шляхом фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень.

Принципи та функції оцінювання

Незалежно від виду та форми здобуття освіти оцінювання результатів навчання учнів має відповідати низці принципів:

- 1) Справедливим – ґрунтуватись на чітких і зрозумілих критеріях, відомих усім учасникам освітнього процесу заздалегідь. Водночас оцінювання має бути спрямоване на підтримку розвитку учнів і передбачати можливість отримати зворотний зв'язок, пояснення виставленої оцінки та, у разі незгоди, оскаржити результати навчання.
- 2) Неупередженим – здійснюватись на основі досягнутих учнями результатів навчання, без впливу особистого ставлення чи вподобань педагогічного працівника.
- 3) Об'єктивним – передбачати використання інструментів оцінювання з чіткими та зрозумілими критеріями, які мінімізують можливість різного трактування результатів. Об'єктивність також забезпечується: застосуванням стандартизованих процедур оцінювання, однакових для всіх учнів; можливістю перевірки результатів іншими педагогічними працівниками; зосередженням виключно на вимірюваних результатах навчання.
- 4) Незалежним.

5) Недискримінаційним – передбачати адаптацію методів оцінювання до особливостей освітнього процесу з метою забезпечення учням рівного доступу до оцінювання та недопущення дискримінації.

6) Доброчесним – здійснюватись з дотриманням принципів академічної доброчесності. Якщо під час виконання навчальної роботи виявлено порушення (академічний плагіат, фабрикацію, фальсифікацію, несамостійне виконання завдань, недозволену допомогу тощо), застосовуються відповідні заходи реагування та санкції згідно із законами України «Про повну загальну середню освіту», «Про академічну доброчесність» та внутрішнім Положенням Про академічну доброчесність.

Оцінювання в ліцеї виконує такі **функції**:

- формувальну – дає змогу відстежувати динаміку навчального поступу учнів та визначати їхні індивідуальні навчальні потреби;
- констатувальну – дає змогу встановити рівень досягнення результатів навчання;
- діагностувальну – допомагає визначити стан набутого досвіду, з'ясувати причини труднощів та відстежувати динаміку навчання;
- мотиваційну – сприяє активізації внутрішньої мотивації до навчання через конструктивне оцінювання, яке допомагає учню відчувати задоволення від власного результату;
- коригувальну – спрямовує зусилля на подолання виявлених труднощів шляхом індивідуалізації завдань і підходів;
- прогностичну – допомагає визначити знання та вміння, необхідні на наступних етапах навчання, а також сформувати реалістичні очікування;
- розвивальну – мотивує учнів до рефлексії та самовдосконалення, допомагає аналізувати власні сильні й слабкі сторони завдяки якісному зворотному зв'язку;
- виховну – формує відповідальне ставлення учнів до результатів власного навчання та якості виконання завдань;
- управлінську – забезпечує інформацією, необхідною для ухвалення рішень щодо академічної успішності, потреби в додатковій підтримці, переведення учнів до наступного класу та моніторингу якості освіти на рівні закладу.

Підходи до оцінювання

Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах компетентнісного підходу та має відповідати таким вимогам: *зосереджуватися на здатності учнів застосовувати знання у практичних ситуаціях, а не лише механічно відтворювати теоретичний матеріал;*

- передбачати використання практико-орієнтованих завдань;
- акцентувати увагу на рівні оволодіння вмінням, а не на кількості допущених помилок;
- підтримувати позитивне ставлення до навчальних досягнень учнів незалежно від рівня цих досягнень;
- використовувати різноманітні методи для визначення рівня сформованості знань, умінь, ставлень і цінностей;
- враховувати індивідуальний освітній поступ учня під час формувального оцінювання;
- залучати учнів до самооцінювання та взаємооцінювання;
- здійснювати оцінювання виключно на основі чітких і зрозумілих критеріїв;
- забезпечувати якісний зворотний зв'язок між педагогічним працівником та іншими учасниками освітнього процесу.

Під час оцінювання також необхідно враховувати рівень сформованості наскрізних умінь учнів. Зокрема, йдеться про читання з розумінням, критичне та системне мислення, здатність співпрацювати з іншими, розв'язувати проблеми тощо.

Види оцінювання

Основними видами оцінювання в закладі освіти є:

1) Формувальне оцінювання – спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів та визначення їхніх навчальних потреб. Його здійснює педагог, а також самі учні через взаємооцінювання та самооцінювання.

2) Поточне оцінювання – здійснюється на визначених етапах освітнього процесу, щоб перевірити відповідність досягнутих результатів очікуванім. Для цього використовують спеціальний інструментарій.

3) Підсумкове оцінювання – передбачає зіставлення досягнутих результатів навчання з очікуваними. Воно поділяється на:

- **тематичне оцінювання**, яке здійснюється на основі поточного оцінювання за структурною одиницею навчальної програми та/або результатів виконання підсумкової (діагностувальної) роботи;
- **семестрове оцінювання**, яке узагальнює результати навчання наприкінці вивчення всіх структурних одиниць програми, передбачених для відповідного періоду навчання, та/або враховує результати підсумкових семестрових робіт;
- **річне оцінювання**, яке здійснюється на основі семестрових оцінок.

4) Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття певного рівня повної загальної середньої освіти, вимогам державних стандартів (порядок її проведення затверджено [наказом МОН від 07.12.2018 року № 1369](#))

Результати семестрового, річного оцінювання та державної підсумкової атестації (у разі її проведення) відображаються у свідоцтві досягнень учня.

У разі вибуття учня із закладу освіти, зокрема через виїзд за кордон, надання соціальної відпустки, призов на військову службу тощо, оцінювання його результатів навчання може бути проведене достроково. Процедура такого оцінювання **визначає** заклад освіти.

Організація та форми оцінювання

Оцінювання результатів навчання можна класифікувати за кількома ознаками: хто здійснює оцінювання, що саме оцінюється, у якій формі подаються результати та скільки учнів залучено до процесу.

Залежно від **суб'єкта оцінювання** виокремлюють три види:

- оцінювання педагогічним працівником – передбачає визначення зрозумілих освітніх цілей, ознайомлення учнів із критеріями оцінювання, розробленими закладом освіти, а також надання своєчасного зворотного зв'язку;
- взаємооцінювання – здійснюється учнями в парах або групах відповідно до визначених критеріїв;
- самооцінювання – передбачає самостійне співвіднесення учнями власних результатів навчання з установленими критеріями.

Залежно від **об'єкта оцінювання** розрізняють:

- оцінювання процесу (формувальне оцінювання) – передбачає спостереження за тим, як учень виконує завдання, наскільки він залучений до навчальної діяльності та як просувається до очікуваного результату;
- оцінювання результату (поточне та підсумкове оцінювання) – передбачає аналіз досягнутого результату та його зіставлення з визначеними критеріями оцінювання.

За **формою подання результатів** оцінювання може бути усним, письмовим або практичним. Ці форми можуть застосовуватися як в очному форматі, так і з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема під час дистанційного навчання.

Залежно від кількості учнів, залучених до оцінювання, його організація може бути індивідуальною, груповою або фронтальною.

Методи, інструменти, шкали та загальні критерії оцінювання

До основних методів оцінювання належать:

- педагогічне спостереження, результати якого можуть фіксуватися за допомогою ситуативних нотаток, контрольних переліків у форматі «так / ні» тощо;
- аналіз продуктів освітньої діяльності – оцінювання досліджень, проєктів, виробів та інших продуктів, створених учнями, відповідно до визначених критеріїв;
- словесні методи — опитування, анкетування, інтерв'ю, бесіда.

Інструментарій оцінювання – це сукупність спеціально розроблених завдань, які відповідають очікуваним результатам навчання.

Результати навчання можуть оцінюватись за такими шкалами:

- **дихотомічна шкала («зараховано» / «незараховано»)** – застосовується за рішенням педагогічної ради для оцінювання окремих навчальних предметів, інтегрованих курсів та інших освітніх компонентів. Також її можна використовувати для оцінювання результатів навчання учнів, які перебувають за кордоном або проживають чи проживали на територіях, де ведуться (велися) бойові дії або які були тимчасово окуповані Російською Федерацією та включені до відповідного Переліку;
- **вербальна шкала** – передбачає оцінювання за допомогою словесних формулювань;
- **рівнева шкала** – визначає чотири рівні: початковий (П), середній (С), достатній (Д), високий (В);
- **бальна шкала** – передбачає використання 12-бальної системи від 1 до 12 балів.

Співвідношення шкал оцінювання

Рівні результатів навчання мають відповідні діапазони балів та вербальні характеристики, що дає змогу поєднувати різні способи представлення результатів оцінювання:

- Початковий рівень (П) відповідає 1–3 балам. У вербальній формі він визначається як ситуація, коли учень потребує істотної підтримки для досягнення результатів навчання.
- Середній рівень (С) охоплює 4–6 балів. Його вербальне формулювання – «потребує ситуативної підтримки для досягнення результатів навчання».
- Достатній рівень (Д) відповідає 7–9 балам. У вербальній формі це характеризується як «має посутні успіхи в досягненні результатів навчання».
- Високий рівень (В) – це 10–12 балів. Вербальне формулювання цього рівня – «має значні успіхи в досягненні результатів навчання».

Правила застосування шкал залежать від року навчання учнів:

- для учнів 1–2 року навчання формувальне, поточне та підсумкове оцінювання здійснюється виключно за вербальною шкалою;
- для учнів 3–4 року навчання формувальне оцінювання здійснюється за вербальною шкалою, поточне – за вербальною або рівневою, а підсумкове — за рівневою шкалою;
- для учнів 5–12 року навчання формувальне оцінювання може здійснюватися за вербальною, рівневою або бальною шкалами. При цьому його результати не враховуються під час підсумкового оцінювання. Поточне та підсумкове оцінювання здійснюються за бальною шкалою.

Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів

Критерії розроблено на засадах компетентнісного підходу з урахуванням таких інтегрованих показників навчальної та пізнавальної діяльності учнів: когнітивні процеси; навчальна діяльність; рівень самостійності; рівень комунікації та взаємодії; частота вияву умінь. Затверджені критерії оцінювання оприлюднені на вебсайті закладу освіти.

Процедури оцінювання

Обов'язковому оцінюванню підлягають обов'язкові освітні компоненти, визначені освітньою програмою закладу освіти. Вибіркові освітні компоненти оцінюються відповідно до рішення педагогічної ради, а індивідуальні консультації підлягають виключно формувальному оцінюванню.

Оцінювання результатів навчання учнів з ООП здійснюється відповідно до загальних критеріїв оцінювання. За потреби ці критерії можуть бути адаптовані з урахуванням особливостей освітнього процесу, освітнього середовища та індивідуальних навчальних цілей. Якщо відбувається модифікація змісту навчального предмета або інтегрованого курсу, це також має бути враховано під час оцінювання.

Оцінювання навчальних досягнень **учнів 10-11 класів відбувається за 12-бальною** системою відповідно до Критерій оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 05.05.2008 року № 371, та Критерій оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 21.08.2013 року № 1222. Критерії, що розробляються вчителями спільно з учнями для оцінювання різних видів завдань, для різних занять або навчальних тем розміщуються в навчальних кабінетах або ж оголошуються перед початком виконання робіт. Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: *початковий, середній, достатній, високий*.

I початковий рівень, коли у результаті вивчення навчального матеріалу учень: називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо; за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.

II середній рівень, коли учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком.

III достатній рівень, коли учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені.

IV високий рівень, коли учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, складати план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер.

Кожен наступний рівень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає нові. Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та інші). З метою підвищення мотивації учнів до навчання, формування ключових компетентностей, підвищення об'єктивності оцінювання впродовж всього періоду навчання, градації значущості балів за виконання різних видів робіт можна застосовувати рейтингову систему оцінювання

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення. Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ. Коригування річної оцінки здійснюють шляхом

коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами). Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам).

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів на з\о та музичному відділах:

- 1-х класів складає 700 +280 годин/навчальний рік,
- 2-х класів складає 770+315 годин/навчальний рік,
- 3-4-х класів складає 805+280 годин/навчальний рік,
- 5-х класів складає 1085+216 годин/навчальний рік,
- 6-х класів складає 1190+182 годин/навчальний рік,
- 7-х класів складає 1225+210 годин/навчальний рік,
- 8-х класів – 1260/годин/навчальний рік,
- 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік,
- 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік,
- 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік.

Організація освітнього процесу не повинна призводити до перевантаження учнів та має забезпечувати безпечні, нешкідливі та здорові умови здобуття освіти. При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків: у 1 класах – 35 хвилин, 2-4 класах – 40 хвилин, 5-11 класах – 45 хвилин. Тривалість перерв між навчальними заняттями відповідає вимогам Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205. Тривалість виконання завдань для самопідготовки учнів у позанавчальний час не рекомендується більше 1 години у 3-5 класах, у 6-9 класах – 1,5 години, у 10-11 класах – 2 години. Учням 1-2 класів не рекомендуються обов'язкові завдання для самопідготовки у позанавчальний час. Години фізичної культури в 1-11-х класах не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження, що передбачено наказами Міністерства освіти і науки України від 27.08.2010 №834 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 №657, від 10.06.2011 №572, від 03.04.2012 №409 із змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 №664, №1465.

Згідно з Типовою освітньою програмою для 1–9 класів музичних ліцеїв, дитина має пройти **вступні випробування**, під час яких перевіряють достатність музичних компетентностей для навчання

Основне:

- **1 клас:** вступник має продемонструвати початкові музичні здібності — музичний слух, почуття ритму, музичну пам'ять; конкретні завдання визначає ліцей.
- **2–4 класи:** зазвичай перевіряється вже наявна музична підготовка відповідно до класу, до якого дитина вступає.
- **5–9 класи:** вимоги суттєво вищі, оскільки очікується попередня спеціалізована музична підготовка. Перевіряються знання та навички з фаху, сольфеджіо та інших музичних дисциплін відповідно до вимог конкретного ліцею.

Вступ відбувається **на конкурсній основі**, а порядок випробувань та конкретні вимоги затверджує сам мистецький ліцей відповідно до загальнодержавного порядку.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти. Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту, успішно склали державну підсумкову атестацію та отримали свідоцтво про здобуття базової середньої освіти та здали вступні іспити з фаху та музично-теоретичних дисциплін, зараховуються до 10-го класу. На 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти.

5.1. ОСВІТНІ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ОБҐРУНТУВАННЯ І СТУПІНЬ НАВЧАННЯ (початкова освіта) (Додатки 1, 1а, 1б, 1в)

Для 1–4 класів МОН затвердило нову Типову освітню програму наказом №467 від 18.03.2026, але її застосування для першого класу починається з 1 вересня 2028 року. Для 5–9 класів актуальною є оновлена Типова освітня програма, а наказом МОН №1430 від 17.08.2026 до неї вже внесено зміни. Оновлена модель 5–9 класів дозволяє закладу гнучкіше формувати навчальний план, зокрема розподіляти години в межах освітніх галузей та обирати окремі мистецькі предмети замість інтегрованого курсу.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти розроблена відповідно до вимог законодавства України у сфері освіти, державних стандартів початкової та базової середньої освіти, типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України та Міністерства культури України з урахуванням освітніх потреб здобувачів освіти, кадрового потенціалу закладу, матеріально-технічного забезпечення та особливостей його освітнього середовища.

Необхідність внесення змін до чинної освітньої програми зумовлена потребою подальшого розвитку закладу освіти як осередку загальної середньої та мистецької освіти з вираженим **музичним спрямуванням**, створенням умов для раннього виявлення та розвитку музично обдарованих дітей, формуванням у здобувачів освіти стійкої мотивації до музичної діяльності та забезпеченням наступності музичної освіти на рівнях початкової і базової середньої освіти.

Основною метою змін є формування в закладі цілісної освітньої моделі, у якій загальноосвітня підготовка поєднується з поглибленим розвитком музичних здібностей учнів.

Запропоні зміни спрямовані на:

- посилення мистецької, зокрема музичної, складової освітньої програми;
- забезпечення наступності музичної освіти учнів 1–4 та 5–9 класів;
- створення умов для виявлення і розвитку музично обдарованих дітей;
- формування інструментально-виконавських, музично-теоретичних, вокально-хорових та творчих компетентностей;
- розвиток творчого мислення, емоційного інтелекту, комунікативних навичок і здатності до командної роботи;
- забезпечення можливості подальшого професійного самовизначення учнів у сфері музичного мистецтва;
- формування культурної компетентності, національної ідентичності та ціннісного ставлення до української музичної спадщини.

Сучасна школа має забезпечувати не лише засвоєння учнями знань, а й розвиток ключових компетентностей, творчого потенціалу та індивідуальних здібностей.

Державний стандарт базової середньої освіти визначає мистецьку освітню галузь як одну з обов'язкових освітніх галузей та передбачає формування відповідних компетентностей і результатів навчання.

Для закладу, який має кадрові, матеріально-технічні та організаційні можливості для розвитку музичного напрямку, посилення музичної складової освітньої програми є логічним способом реалізації індивідуальної освітньої траєкторії учнів та врахування їхніх освітніх потреб.

Музичне мистецтво має значний потенціал для розвитку пам'яті, слуху, уваги, дисциплінованості, творчого мислення, емоційної чутливості, навичок співпраці та публічної комунікації.

3. Особливості організації освітнього процесу у 1–4 класах

Освітня програма передбачає реалізацію освітніх галузей з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти, їхніх освітніх потреб та можливостей закладу.

Під час визначення змісту освіти та організації освітнього процесу враховуються принципи дитиноцентризму, компетентнісного навчання, діяльнісного та особистісно орієнтованого

підходів, наступності навчання, формування ключових компетентностей і наскрізних умінь. Типовою освітньою програмою передбачено більш гнучкий підхід до реалізації освітніх галузей — через інтегровані курси або окремі предмети залежно від потреб учнів та можливостей закладу. У початковій школі музичний напрям пропонується реалізовувати як складову загальної мистецької освіти з поступовим формуванням базових музичних компетентностей.

Особливу увагу доцільно приділити:

- розвитку музичного слуху, почуття ритму та музичної пам'яті;
- вокально-хоровій роботі;
- елементарному музикуванню;
- ознайомленню з українською та світовою музичною культурою;
- розвитку творчої ініціативи через музичні ігри, імпровізацію та творчі завдання;
- формуванню інтересу до навчання гри на музичних інструментах;
- участі учнів у концертах, творчих проєктах, фестивалях та інших мистецьких заходах.

При цьому загальноосвітня підготовка учнів залишається повноцінною та здійснюється відповідно до державних вимог.

4. Особливості організації освітнього процесу у 5–9 класах

На рівні базової середньої освіти пропонується поглибити музичний компонент освітньої програми шляхом використання можливостей, передбачених Типовою освітньою програмою.

Чинна модель 5–9 класів передбачає гнучкість у формуванні навчального плану закладу освіти. Зокрема, ліцей може розподіляти години між предметами відповідної освітньої галузі та визначати доцільні для конкретного закладу форми організації навчання.

З огляду на музичну спеціалізацію закладу доцільним є використання музично орієнтованих освітніх компонентів у межах наданих законодавством можливостей.

Додатковий музичний компонент охоплює:

- музичний інструмент;
- елементарну теорію музики;
- сольфеджіо;
- музичну літературу;
- ансамблеве та оркестрове музикування;
- практику концертної діяльності;
- хорове мистецтво;
- творчі мистецькі проєкти.

Конкретний перелік та обсяг таких компонентів визначаються Робочим навчальним планом з урахуванням навчального навантаження, кадрового забезпечення, матеріально-технічних можливостей закладу.

5. Наступність між початковою та базовою школою

Одним із ключових завдань змін є забезпечення принципу наступності.

У 1–4 класах учні отримують базову музичну підготовку, розвивають слух, ритм, голос, музичну пам'ять та інтерес до музикування.

У 5–9 класах ця підготовка систематизується та поглиблюється через спеціалізовані музичні освітні компоненти, індивідуальне та групове музикування, хорову, ансамблеву й концертну діяльність.

Таким чином, формується безперервна освітня траєкторія:

початкове музичне залучення → розвиток музичних здібностей → поглиблена музична підготовка → професійне самовизначення.

6. Очікувані результати

- Упровадження змін до освітньої програми сприятиме:
- формуванню ключових компетентностей;
- розвитку самостійності, критичного та творчого мислення;
- формуванню навичок комунікації та співпраці;
- забезпеченню доступності та якості освіти;

- реалізації індивідуальних освітніх потреб;
- створенню безпечного та комфортного освітнього середовища;
- формуванню готовності учнів до подальшого навчання та свідомого вибору освітньої траєкторії.
- розвитку здібностей та обдарувань учнів;
- підвищенню якості мистецької освіти;
- виявленню та підтримці музично обдарованих дітей;
- підвищенню рівня музичної культури учнів;
- формуванню навичок вокального та інструментального виконавства;
- розвитку творчої самостійності та сценічної культури;
- формуванню навичок ансамблевої та командної роботи;
- розширенню можливостей участі учнів у конкурсах, фестивалях, концертах і мистецьких проєктах;
- створенню умов для подальшого навчання у закладах спеціалізованої мистецької освіти та професійного самовизначення у сфері музичного мистецтва.

7. Висновок

Внесення змін до освітньої програми є педагогічно та організаційно обґрунтованим і відповідає потребі формування сучасного освітнього середовища, орієнтованого на розвиток індивідуальних здібностей та освітніх потреб учнів.

Посилення музичного напрямку не передбачає зниження рівня загальноосвітньої підготовки, а забезпечує її поєднання з цілеспрямованим розвитком мистецьких компетентностей.

Запропонована модель дає можливість сформувати на базі закладу цілісне освітнє середовище **музичного спрямування**, у якому учень може одночасно здобувати якісну загальну середню освіту та послідовно розвивати музичні здібності. Зміни не змінюють основної мети загальної середньої освіти, а спрямовані на вдосконалення змісту та організації освітнього процесу, підвищення його якості, забезпечення відповідності державним стандартам та створення належних умов для розвитку кожного здобувача освіти.

Оновлена освітня програма є основою для формування відповідних навчальних планів 1–4 та 5–9 класів і організації освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти.

З огляду на зазначене, внесення відповідних змін до освітньої програми закладу та навчальних планів 1–9 класів є доцільним.

Освітня програма початкової освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації початкової освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти. У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу. Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани початкової школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та інваріантну складову музичного циклу. Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційнокомунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
- 10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості. В ліцеї в межах загальноосвітнього компонента запроваджується інтегрований курс «Театр та сценічне мистецтво». Цей навчальний предмет вивчається за модельними навчальними програмами, перелік яких міститься у додатках 3,5 до цієї освітньої програми. Вивчення навчальних предметів спеціалізованого музичного компонента здійснюється відповідно до змісту модельних навчальних програм, перелік яких міститься у додатку 3,4. Перелік модельних навчальних програм предметів спеціалізованого музичного компонента не є вичерпним і може доповнюватися відповідно до потреб музичних ліцеїв.

Вивчення навчальних предметів «Хоровий спів», «Хор» обов'язково передбачає планування музичним ліцеєм занять в окремих групах (за інструментами, голосами тощо) та зведених репетицій. Для забезпечення вивчення фахових навчальних предметів мистецьким ліцеєм передбачаються концертмейстерські години.

Змістова лінія з фахового інструменту полягає у поєднанні в процесі навчання трьох основних завдань, що забезпечують рівень професійного навчання:

1. виховання художнього мислення;
2. формування виконавських навичок;
3. розвиток самостійної творчої ініціативи та естрадно – виконавських навичок.

При чому, виховання художнього мислення проходить за кількома напрямками:

- накопичення музичної «інформації» (слуховий багаж, знання історії музики, знань та умінь по відтворенню музичних образів);

- осмислення цієї «інформації» у самостійних заняттях.

Формування виконавських навичок, натомість, вимагає постійно контролювати звуковий результат своїх дій та вміти корегувати себе у самостійних заняттях. Звідси - розвиток так званої уяви звукового образу.

Розвиток самостійної та творчої ініціативи формує критичне відношення учня до себе, результатом чого стає формування виконавської майстерності.

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої. Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі. Упродовж навчання в початковій школі учні опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції. Навчальні досягнення здобувачів у 1-4 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню. До освітньої програми додано навчальні плани, що пропонують підхід до організації освітнього процесу (Додаток 1, Додаток 2№№№№№).

5.2. II СТУПІНЬ НАВЧАННЯ (базова освіта) (додатки 2,2а,2б,2в,2г,2д,2є,2е,2ж)

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА для здобувачів освіти 5-9-х класів в умовах реалізації концепції «Нова українська школа» В 5-9 класах у 2026/2027 навчальному році здійснюватиметься відповідно Типової освітньої програми для 5-9 класів музичних ліцеїв, затвердженої наказом МКІП України № 235 від 30.08.2024 р. із врахуванням рекомендацій МОН 2026р. Навчальний план зорієнтований на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем в режимі повного робочого дня. Очікувані результати навчання здобувачів освіти викладені у таблицях Ключові компетентності та Наскрізні вміння (Додатки 5,6)

Освітню програму для 5-9 укладено за такими освітніми галузями:

- мовно-літературна;
- математична;
- природнича
- технологічна;
- інформатична;
- соціальна і здоров'язбережувальна;
- громадянська та історична;
- мистецька;

Базові предмети:

1. Українська мова
2. Українська література

3. Іноземні мови: англійська, німецька, французька
4. Зарубіжна література
5. Інтегрований курс: Україна і світ
6. Громадянська освіта (8-9кл.), основи правознавства (9клас)
7. Географія,
8. Фізика.
9. Хімія.
10. Біологія.
11. Технології
12. Фізична культура
13. Інформатика
14. Фінансова грамотність (8-9кл)
15. ОЗБ.

Вивчення навчальних предметів спеціалізованого музичного компонента здійснюється відповідно до змісту модельних навчальних програм, перелік яких міститься у додатках 4,5. Перелік модельних навчальних програм предметів спеціалізованого музичного компонента не є вичерпним і може доповнюватися відповідно до потреб музичних ліцеїв. Музичні навчальні предмети варіативного складника за вибором учня/учениці, які входять до навчального плану музичного ліцею і з яких відсутні модельні навчальні програми, можуть вивчатися за навчальними програмами, затвердженими педагогічною радою відповідного закладу, які мають містити опис результатів навчання учнів в обсязі не меншому, ніж передбачено Стандартом музичної освіти

Фізична культура. Для вивчення предмету «Фізична культура» обрано такі модулі: Настільний теніс, Бадмінтон, Cool games, Корфбол, Легка атлетика, Футбол, Гімнастика, Баскетбол, Волейбол, Гандбол, Шахи, Шашки, Флорбол. До освітньої програми додано навчальні плани, що пропонують підхід до організації освітнього процесу на мистецькому відділі.

5.3. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА для здобувачів освіти III ст. 10-11 класів (додатки 3,3а,3б,3в)

Для 10-11 класів освітня програма розроблена на основі наказу МКІП від 27.12.2017 №521627/13-17 «Про типові навчальні плани для 10-11 класів спеціалізованих музичних шкіл», за Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів III ступеня, наказ МОН України від 20.04.2018 р. № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (в редакції наказу МОН України від 28.11.2019 №1493). **відповідно до Державних стандартів повної загальної середньої освіти.** Для здобувачів освіти 10-11х класів (предмети)

Базові предмети:

16. Українська мова
17. Українська література
18. Іноземні мови: англійська, німецька, французька
19. Зарубіжна література
20. Інтегрований курс: Україна і світ
21. Громадянська освіта
22. Інтегрований курс: Природничі науки
23. Фізична культура
24. Захист України
25. Інформатика

Вибірково-обов'язкові предмети:

1. Музичний інструмент (фах)
2. Камерний ансамбль
3. Клас концертмейстерства/оркестровий/хоровий
4. Сольфеджіо
5. Гармонія
6. Українська музична література
7. Всесвітня музична література
8. Історія виконавського мистецтва
9. Аналіз музичних творів
10. Друга іноземна мова

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

У 10-11-х класах впроваджено інтегровані курси. Для 10-11 класів Міністерством освіти і науки України рекомендований для вивчення інтегрований курс «Історія: Україна і світ», затверджений наказом МОН України від 21.02.2019 р. № 236: Історія України і світ, Учитель може дотримуватися пропонованої програмами стратегії навчання історії або вибудувати власний алгоритм роботи з учнями конкретного класу, зокрема, акцентувати на певних навчальних цілях, змістових елементах, змінити послідовність вивчення матеріалу в межах розділів, додати матеріал з історії рідного краю, доповнити тематику практичних і творчих робіт тощо. Ці зміни вчитель повинен відобразити в робочій програмі, яку може укласти за зразком програм, що затверджені Міністерством. Перепланування допустиме за умови збереження вчителем орієнтації на вимоги чинних програм щодо очікуваних результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів. Створена вчителем робоча програма набуває чинності після розгляду педагогічною радою і затвердження керівника. Рекомендовану послідовність синхронізованого вивчення історії України та всесвітньої історії за розділами наведено у програмах. Проте вчитель може організувати вивчення учнями програмного матеріалу зазначених курсів як послідовно, так і паралельно

Головними завданнями курсу «Природничі науки» є передати дух наукового пізнання, навчити конструювати комплексну картину навколишнього світу з окремих розрізнених фактів, показати об'єктивність, перевіреність та системність наукових знань, продемонструвати науку як найважливіший чинник технічного прогресу й перетворення дійсності. Відповідно до концептуальних засад реформування середньої школи і Концепції профільного навчання у старшій школі курс «Природничі науки» призначений для підготовки учнів старшої школи, які у майбутньому мають бути активними та ефективними громадянами України, конкурентоспроможними працівниками, інноваторами, які зможуть розробити щось своє і розвивати наш технологічний світ. Метою курсу є підтримка та розвиток допитливості старшокласників, демонстрація зв'язку між наукою та нашим повсякденним життям, розвиток наукового мислення. У рамках курсу учень, в першу чергу, виступає у ролі дослідника оточуючої дійсності, а викладач – наукового керівника цього дослідження. Перед вчителем стоїть завдання показати учням Науку не просто як набір фактів та законів, а як суспільний феномен і спосіб мислення.

Програма інтегрованого курсу «Природничі науки» призначена для учнів 10-11-х класів загальноосвітніх навчальних закладів гуманітарного профілю. Програма розрахована на 208 годин (3 години на тиждень), кількість теоретичних та практичних робіт вчитель розподіляє самостійно, виходячи з навчальної необхідності конкретної навчальної групи.

Програма включає наступні теми:

- 10 клас: «Наука – ключ до майбутнього» (3 год.), «Частинки» (20 год.), «Хвилі» (25 год.), «Речовини» (23 год.), «Суміші та розчини» (15 год.), «Клітина» (16 год.).
- 11 клас: «Енергія та енергетика» (30 год.), «Харчування» (25 год.), «Психофізіологічний розвиток людини» (25 год.), «Космос» (26 год.).

У навчальній програмі курсу наскрізні змістові лінії реалізуються, в першу чергу, методом проектів та кейсів, а також підкріплюються певною кількістю практичних та

лабораторних робіт. В курсі «Природничі науки» застосовано компетентнісний підхід до навчання. Основні аспекти у вивченні курсу:

- формування наукової грамотності;
- розвиток раціонального (логічного) мислення;
- розвиток усного та письмового спілкування державною мовою,
- уміння формулювати свої думки, використовуючи наукові терміни;
- навчання створенню моделей для опису навколишніх явищ, процесів та систем;
- знайомство з методами наукового пізнання світу.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти. Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту, успішно склали державну підсумкову атестацію та отримали свідоцтво про здобуття базової середньої освіти та здали вступні іспити з фаху та музично-теоретичних дисциплін, що є основою зарахування до 10-го класу. На 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Додаток 4

Перелік модельних програм навчальних програм предметів спеціалізованого музичного компонента¹

Ритміка. 1-3 клас

Малювання. 1-4 клас

Танець. 4 клас

Театр. 4 клас

Інтегрований курс «Сценічне мистецтво». 4 клас

Сольфеджіо. 1-4 клас

Сольфеджіо. 5-9 клас

Слухання музики. 1-4 клас

Українська музика. 5-9 клас

Українська музика. 8-9 клас

Світова музика. 5-9 клас

Світова музика. 8-9 клас

Інтегрований курс «Українська та світова музика». 5-7 клас

Теорія музики. 9 клас

Музичний інструмент: фортепіано (фаховий). 1-4 клас

Музичний інструмент: фортепіано (фаховий). 5-9 клас

Музичний інструмент: фортепіано (для хорового класу). 5-9 клас

Музичний інструмент: загальне фортепіано. 1-4 клас

Музичний інструмент: загальне фортепіано. 5-9 клас

¹ Перелік не є вичерпним і може бути доповнений іншими модельними навчальними програмами, схваленими Науково-методичною радою Державного науково-методичного центру змісту культурно-мистецької освіти, шляхом внесення змін до цієї Типової освітньої програми в установленому порядку.

Музичний інструмент: скрипка (фаховий). 1-4 клас
Музичний інструмент: скрипка (фаховий). 5-9 клас
Музичний інструмент: альт (фаховий). 5-9 клас
Музичний інструмент: віолончель (фаховий). 1-4 клас
Музичний інструмент: віолончель (фаховий). 5-9 клас
Музичний інструмент: контрабас (фаховий). 5-9 клас
Музичний інструмент: арфа (фаховий). 1-4 клас
Музичний інструмент: арфа (фаховий). 5-9 клас
Музичний інструмент: блок-флейта (фаховий). 1-4 клас
Музичний інструмент: тенор (фаховий). 1-4 клас
Музичний інструмент: флейта (фаховий). 5-9 клас
Музичний інструмент: гобой (фаховий). 5-9 клас
Музичний інструмент: кларнет (фаховий). 5-9 клас
Музичний інструмент: фагот (фаховий). 5-9 клас
Музичний інструмент: саксофон (фаховий). 5-9 клас
Музичний інструмент: валторна (фаховий). 5-9 клас
Музичний інструмент: труба (фаховий). 5-9 клас
Музичний інструмент: тромбон (фаховий). 5-9 клас
Музичний інструмент: туба (фаховий). 5-9 клас
Музичний інструмент: бандура (фаховий). 1-4 клас
Музичний інструмент: бандура (фаховий). 5-9 клас
Музичний інструмент: гітара (фаховий). 1-4 клас
Музичний інструмент: гітара (фаховий). 5-9 клас
Музичний інструмент: баян (фаховий). 1-4 клас
Музичний інструмент: баян (фаховий). 5-9 клас
Музичний інструмент: акордеон (фаховий) 1-4 клас
Музичний інструмент: акордеон (фаховий) 5-9 клас
Музичний інструмент: цимбали (фаховий) 1-4 клас
Музичний інструмент: цимбали (фаховий) 5-9 клас
Музичний інструмент: маримба (фаховий) 1-4 клас
Музичний інструмент: маримба (фаховий) 5-9 клас
Фаховий предмет: хоровий спів. 1-4 клас
Фаховий предмет: хоровий спів. 5-9 клас
Хор. 1-4 клас
Хор. 5-7 клас
Оркестр симфонічний. 5-9 клас
Оркестр камерний. 5-9 клас
Оркестр духовий. 5-9 клас
Капела бандуристів. 5-9 клас
Ансамбль (однорідний). 5-9 клас
Ансамбль камерний. 8-9 клас
Хорове диригування. 9 клас
Читання хорових партитур. 9 клас
Концертмейстерський клас. 9 клас
Сольний спів (для бандури). 1-4 клас
Сольний спів (для бандури). 5-9 клас

Сольний спів. 5-9 клас

Композиція. 7-9 клас

Додаток 5

**Відомості про навчально-методичне та інформаційне забезпечення
освітньої діяльності у сфері спеціальної освіти**

Найменування навчальних програм навчальних дисциплін	Ким затверджено	Рік затвердження
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ АЛЬТ Автор-укладач: Д. М. Комонько	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ АРФА Укладачі: Євона Н. Б., Клевцова Л. В.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ БАНДУРА Автори-укладачі: Л. К. Посікіра, Т. М. Лазуркевич, О. О. Созанський	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ БАЯН Укладачі: М.А.Давидов, В.М.Заєць, В.З.Самітов, В.М.Троценко	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ВАЛТОРНА Автор-укладач: С. І. Кисилевич	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ГІТАРА Укладач: Дроздова О. О.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ВІОЛОНЧЕЛЬ Укладач: Червова О. А.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ГОБОЙ Автор-укладач: Л. М. Закопець	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ КЛАВЕСИН Укладач: Фоменко Н.В.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ КЛАРНЕТ Автор-укладач: Т. І. Ільчук	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ КОНТРАБАС Автор-укладач: В.В. Чекалюк	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013

СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ САКСОФОН Укладач: Василевич Ю.В.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ СКРИПКА Група укладачів: Корінець О. М., Овчаренко Л.І., Сніжна Т.В., Рівняк Я. Г.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ КОНЦЕРТМЕЙСТЕРСЬКИЙ КЛАС (основна та старша школа) Група укладачів: Безкоровайна Г.І., Бондаренко О. М., Булудьян К. О., Гурганова С. С., Ніколаєва Л.М., Хрипун М.О.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
КАМЕРНИЙ АНСАМБЛЬ Укладачі: Авочарова Є. Є., Лопатинська Т. П. , Гумецька Х.А., Райко Л. М., Рубльова Н. В., Слюсар Т.М	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНЕ ФОРТЕПІАНО Укладачі: Барінова-Морєва І.М., Рябов С.І.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ ТРОМБОН, ТУБА Автор-укладач: Л. О. Меленець	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ФЛЕЙТА Автор-укладач: О. Ф. Павленко	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ТРУБА Автор-укладач: Р. М. Наконечний	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ Автор-укладач: В. В. Веретельник	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ФАГОТ Автор-укладач: В. І. Цапко	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ЦИМБАЛИ Автор-укладач: Я. В. Борух	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ЗАГАЛЬНЕ ТА СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ФОРТЕПІАНО Укладачі: Кириченко Ф. Л., Куришева Л. К.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМНІ ВИМОГИ З ПРЕДМЕТУ „ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС” (Ансамбль бандуристів, основна та старша школа) Автор-укладач: Т. М. Лазуркевич	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013

ПРОГРАМНІ ВИМОГИ З ПРЕДМЕТУ „ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС” (Камерний оркестр, основна та старша школа) Автор-укладач: М. С. Гуневич	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМНІ ВИМОГИ З ПРЕДМЕТУ „ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС” (Духовий оркестр, основна та старша школа) Автор-укладач: І. М. Карпин	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМНІ ВИМОГИ З ПРЕДМЕТУ „ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС” (Ансамбль скрипалів, основна школа, 5 - 7 кл.) Автор-укладач: Л. В. Матвійв	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМНІ ВИМОГИ З ПРЕДМЕТУ „ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС” (Симфонічний оркестр, основна та старша школа) Автор-укладач: Т. С. Лисенко-Дідула	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ АНАЛІЗ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ (відділ теорії музики, старша школа) Укладач: Пясковський І.Б.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ АНАЛІЗ МУЗИЧНИХ ФОРМ зі спеціальності «теорія музики» (11 клас) Автор-укладач: В. М. Завісько	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ВСЕСВІТНЯ МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА (виконавські відділи, основна та старша школа) Група укладачів: Андріяшева М.К., Кухтіна Л.О., Лавриненко О.А., Савицька О.О., Земляна І.П., Нємцова І.А., Новікова І.О.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА (середня школа, 5-6 класи) Укладачі: Господарець О. С., Петрашек А. М.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2017
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ВСЕСВІТНЯ МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА (відділ теорії музики, основна та старша школа) Група укладачів: Андріяшева М.К., Кухтіна Л.О., Лавриненко О.А., Савицька О.О., Земляна І.П., Нємцова І.А., Новікова І.О.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА (виконавські відділи, старша школа) Укладачі: Земляна І.П., Петрашек А.М.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2017
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ВСЕСВІТНЯ МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА (виконавські відділи, основна та старша школа) Упорядники програми: Земляна І. П., Білас О. І.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2017
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ГАРМОНІЯ (відділ теорії музики, основна та старша школа) Група укладачів: Міщук І.Д., Близнюк Т.О., Бондаренко Т.О., Полтавцева Г.Б., Пясковський І.Б.,	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013

Пяковська Л.В., Сенченкова Т. Ю.		
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ГАРМОНІЯ (виконавські відділи, основна та старша школа) Група укладачів: Асєєва І.І., Булгаков Ю.Л., Антків М.А., Міщук І.Д., Пяковська Л.В., Сенченкова Т. Ю.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ІМПРОВІЗАЦІЯ (початкова, основна та старша школа, 4 - 11 класи) Автор-укладач: П. П. Борусяк	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ПОЛІФОНІЯ (відділ теорії музики, старша школа) Група укладачів: Пяковський І.Б., Рубан О.Л.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ СЛУХАННЯ МУЗИКИ (виконавські відділи, початкова школа) Група укладачів: Андріяшева М.К., Савицька О.О.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ СЛУХАННЯ МУЗИКИ (виконавські відділи, початкова школа) Укладач: Скобало Т. В.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2017
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ СОЛЬФЕДЖІО (виконавські відділи, початкова, основна та старша школа) Група укладачів: Асєєва І.І., Булгаков Ю.Л., Білас О.І., Міщук І.Д., Пяковська Л.В., Сенченкова Т. Ю.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ЕЛЕМЕНТАРНА ТЕОРІЯ МУЗИКИ (виконавські відділи, відділ теорії музики, основна школа) Група укладачів: Асєєва І.І., Булгаков Ю.Л., Господарець О.С., Петрашек А.М., Пяковська Л.В., Сенченкова Т. Ю.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ СОЛЬФЕДЖІО (відділ теорії музики, основна та старша школа) Група укладачів: Міщук І.Д., Близнюк Т.О., Бондаренко Т.О., Полтавцева Г.Б., Пяковський І.Б., Пяковська Л.В., Сенченкова Т. Ю.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА (відділ теорії музики, основна та старша школа) Група укладачів: Авраменко Н.О., Лавриненко О.А., Скаженик М. В., Земляна І.П., Немцова І.А., Кучма О.П.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА (виконавські відділи, основна та старша школа) Група укладачів: Авраменко Н.О., Лавриненко О.А., Скаженик М. В., Земляна І.П., Немцова І.А., Новікова І.О.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ СУЧАСНА ГАРМОНІЯ	Державний методичний центр навчальних	2013

(відділ теорії музики, старша школа) Група укладачів: Пяковський І.Б., Лук'янченко О.О.	закладів культури і мистецтв	
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ МУЗИЧНА НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ (виконавські відділи та відділ теорії музики, старша школа) Укладачі: Пяковський І.Б., Скаженик М.В.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ІСТОРІЯ ВИКОНАВСТВА (старша школа, бандура 10-11 класи) Автор-укладач: О. О. Созанський	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ РИТМІКА (початкова школа) Укладач: Савченко О.О.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ КОМПОЗИЦІЯ (початкова, основна та старша школа, 4 - 11 класи) Автор-укладач: М. М. Волинський	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ІСТОРІЯ ВИКОНАВСТВА (старша школа, фортепіано 10-11 класи) Автор-укладач: Н. М. Бурштинська	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ІСТОРІЯ ВИКОНАВСТВА (старша школа, духові інструменти 10-11 класи) Автор-укладач: І. М. Карпин	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ІСТОРІЯ СУМІЖНИХ МИСТЕЦТВ (старша школа, 10-11 класи) Автор-укладач: О. Л. Успенська	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ХОРОВИЙ КЛАС (диригентсько-хоровий відділ, старша школа) Укладач: Ю.В. Пучко-Колесник	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ (основна та старша школа) Укладач: Журавель І.О.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ХОРОВИЙ КЛАС (виконавські відділи та диригентсько-хоровий відділ, початкова школа) Укладач: Тихонова І.Л.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ДИРИГУВАННЯ (відділ духових та ударних інструментів) (старша школа) Автор-укладач: І. М. Карпин	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013

НАВЧАЛЬНІ (МОДЕЛЬНІ НАВЧАЛЬНІ) ПРОГРАМИ на загальноосвітньому циклі.

Інваріантна складова

I ступінь

1. Зміст навчальних програм предметів та інтегрованих курсів, види навчальної діяльності учнів, рекомендовані для використання в освітньому процесі першого циклу початкової школи реалізовано згідно Типової освітньої програма, розробленої під керівництвом О.Я. Савченко (для 1-2 класів), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України 08.10.2019 №1272.

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2019/11/1-2-dodatki.pdf>

2. Зміст навчальних програм предметів та інтегрованих курсів, види навчальної діяльності учнів, рекомендовані для використання в освітньому процесі другого циклу початкової школи реалізовано згідно Типової освітньої програма, розробленої під керівництвом О.Я. Савченко (для 3-4 класів), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України 08.10.2019 №1273. Модельна навчальна програма курсу Театр і драматургія (автори: Старагіна І. П., Чужинова І. Ю., Івасюк О. М.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2020/11/20/Savchenko.pdf>

II ступінь

1. Модельні навчальні програми, які використовують педагоги ЛДМЛ ім. С. Крушельницької були розроблені окремо для кожного циклу, а саме – для 5-6 класів – адаптаційного циклу та для 7 класу – циклу базового предметного навчання. Модельні навчальні програми для 5-8 обрано з Додатку 5 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України 19.02.2021 №235.

<https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/602/fd3/0bc/602fd30bccb01131290234.pdf>

Назва навчального предмета	Клас	Назва модельної програми	Автор чи авторський колектив	Покликання на документ
Українська мова	5-6	«Українська мова. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти 2021р.	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.	
	7	«Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти 2023р.	Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.)	
Українська література	5-6	«Українська література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.	
	7-9	«Українська література. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти 2023р.	Заболотний О. В., Слоньовська О. В., Ярмольська І. В.)	
Зарубіжна література	5-6, 7-9	«Зарубіжна література. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти, 2023р.	Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Турянця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.	

Англійська мова	5-6, 7-9	«Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.	
Математика	5-6	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Мерзляк С.А., С.,Скворцова С.О., Тарасенкова Н.А.	
Алгебра	7-9	«Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Мерзляк, Бурда М.І., Тарасенкова Н.А., Васильєва Д.В.	
Геометрія	7-9	«Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Мерзляк, Бурда М.І., Тарасенкова Н.А., Васильєва Д.В.	
<i>Інтегрований курс «Пізнаємо природу»</i>	5	«Пізнаємо природу». 5 класи (інтегрований курс)» для закладів зсо автор Коршевніук Т.М.	Автор МП:Коршевніук Т.М.	
<i>Інтегрований курс «Пізнаємо природу»</i>	6	Пізнаємо природу». 6 класи (інтегрований курс)	Автор МП: Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)).	
<i>Географія</i>	6-9	«Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Автори МП: Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко	

Біологія	7-9	«Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти, 2023рр	Автор МП: Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.	
Фізика	7-9	«Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.)	
Хімія	7-9	«Хімія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Григорович О.В.	
Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	5-6	«Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.	
	7-9	«Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Андрук Н. В., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л	
Німецька мова	5-9	Підручник Німецька мова авт. Сотникова С. І.,	Автор МП: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І.,	
Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»	5-6	Досліджуємо історія і суспільство 5–6 класи (інтегрований курс)» 12.07.2021 № 795)	Автор МП: Васильків, Желіба О.В., Кронгауз В.О., Секиринський Д.О., Щупак І.Я.	

Інтегрований курс: Історія: Україна і світ	7-9	Модельна програма (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883	Автори Власова О.В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкас Б. В., Щупак І. Я. наказ МОН України від 24.07.2023р.	
Правознавство	9 клас	Модельна програма (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2025 № 883	Автор Васильків І.В. 2025р.	
Громадянська освіта		Модельна програма (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2025 № 883	Автор Васильків І.В. 2024р.	
Інформатика	5-6	«Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Морзе Н.В., Барна О.В.	
	7-9	«Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Морзе Н. В., Барна О. В	
Технології	5-6	«Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.	
	7-9	«Технології. 7 клас» для закладів загальної середньої освіти 2023р.	Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.	

Фізична культура	5-6	«Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С., Коломоець Г. А., Боляк А. А., Ребрина А. А., Дерев'янка В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та ін.	
	7-9	«Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти МОНУкраїни від 22.08.2024 року № 1185	Баженков Є. В., Коломоець Г. А., Боляк А. А., Дутчак М. В., Дніпров О. С., Бідний М. В., Ребрина А. А., Дерев'янка В. В., Малечко Т. А., Омеляненко І. О., Волкова І. В., Педан О. С. та інші	

Додаток 7

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей

Ключові компетентності та очікувані результати здобувачів освіти 5-9-х класів

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та</p>

		<p>лаконічних формулювань.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p><i>Уміння:</i> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p><i>Ставлення:</i> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p><i>Уміння:</i> оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації.</p>

4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p><i>Уміння:</i> розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p><i>Уміння:</i> структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p><i>Ставлення:</i> критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p><i>Уміння:</i> визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p><i>Уміння:</i> генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію,</p>

		<p>дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p><i>Ставлення:</i> ініціативність, відповідальність, впевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p><i>Уміння:</i> висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p><i>Ставлення:</i> ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p><i>Уміння:</i> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p><i>Ставлення:</i> культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p><i>Уміння:</i> аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання</p>

		<p>санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.</p>
11	Музичні компетентності	<p><i>Уміння:</i> демонстрація розвинутого та індивідуального музичного мислення, використання здобутих навичок володіння інструментом, демонстрація знання музичної термінології, здатність виконувати складні твори світової музичної літератури на високому художньо-виконавському рівні, самостійно використовувати набуті знання, уміння та здібності в музичній діяльності.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлення взаємозв'язку фізичного та розумового розвитку; співставлення різних поглядів та інтерпретацій при виконанні творів; поєднання літератури, історії та музики при вивченні творів, розвиток технічних та художньо-образних ресурсів виконавства. Змістова лінія з фахового інструменту полягає у поєднанні в процесі навчання трьох основних завдань, що забезпечують рівень професійного навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виховання художнього мислення; - формування виконавських навичок; - розвиток самостійної творчої ініціативи та виконавських навичок. <p>При чому, виховання художнього мислення проходить за кількома напрямками:</p> <p>накопичення музичної «інформації» (слуховий багаж, знання історії музики, знань та умінь по відтворенню музичних образів) Осмислення цієї «інформації» у самостійних заняттях. Розвиток самостійної та творчої ініціативи формує критичне відношення учня до себе, результатом чого стає формування виконавської майстерності. Якщо «Сольфеджіо» вивчає теоретичну та практичну сторону музичної мови, то «Музична література» закріплює здобуті знання та навички на художніх зразках української та світової класики. Метою предметів «Сольфеджіо» та «Музичної літератури» в 5-7-х класах розвиток музичних здібностей дитини через процес пізнання музичної науки, нотопису, теоретичних знань та слухових навичок. Змістова лінія вищеназваних предметів спрямована на формування навичок сольфеджування, розвитку музичного слуху для повноцінного сприйняття музичної думки, музично – теоретичних знань,</p>

		<p>творчої фантазії, розвитку музичної пам'яті, ритму, музичного смаку, умінь інтерпретувати, виявляти емоційне ставлення, визначати характер та жанрові особливості музичних творів в поєднанні з вмінням використовувати професійну термінологію</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> уроки зі спеціальності, індивідуальні уроки, майстер класи з провідними професорами, відвідування концертів, участь у конкурсах та фестивалях.</p>
--	--	--

Очікувані результати навчання здобувачів освіти 10-11 класів.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого</p>

		<p>оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3.	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. Усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати</p>

		<p>свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати</p>

		<p>художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
11.	Мистецька компетентність Спеціальні компетентності	<p>Уміння: Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері музичного мистецтва, або у процесі навчання, що вимагає застосування системи інтегрованих музично-естетичних знань з теорії, історії музики, історії мистецтва музичного виконавства та педагогіки, нести відповідальність за результати своєї діяльності.</p> <p>СК1 Здатність використовувати знання та розуміння традиційних і сучасних музично-культурних процесів і практик у власній професійній діяльності</p> <p>СК2 Здатність демонструвати достатній рівень професійної майстерності.</p> <p>СК3 Здатність відтворювати художньо-образний зміст музичного твору у виконавській діяльності</p> <p>СК4 Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва.</p> <p>СК5 Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/виконавській, організаційно-творчій діяльності.</p> <p>СК6 Здатність самостійно організовувати та проводити</p>

		<p>репетиційний процес у професійній діяльності</p> <p>СК7 Здатність оперувати професійною термінологією</p> <p>СК8 Здатність застосовувати інтегровані знання з інших видів мистецтва в професійній діяльності.</p> <p>СК9 Здатність використовувати технологічні ресурси, новітні цифрові звукові технології в професійній діяльності.</p> <p>СК10 Здатність відслідковувати і оцінювати власний прогрес та досягнення у професійній сфері, проявляти критичну самосвідомість.</p> <p>СК11 Здатність презентувати результати своєї творчої діяльності перед аудиторією з урахуванням її специфіки.</p> <p>СК12 Здатність до професійної самореалізації.</p>
--	--	---

Результати навчання на музичному відділі:

РН1 Грати на музичному інструменті/співати артистично, технічно, осмислено відтворюючи художньо-образний зміст музичного твору відповідно до його стилевих особливостей.

РН2 Читати та відтворювати нотний запис тексту музичного твору.

РН3 Застосовувати аналіз та синтез для розв'язання інтерпретаційних завдань, абстрактно і творчо мислити.

РН4 Визначати зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту.

РН5 Використовувати відповідні інформаційні, технічні, цифрові ресурси для запису та/або аранжування музичних композицій, розробки музично-інформаційних презентацій, опрацювання нотного тексту.

РН6 Розпізнавати різні компоненти музичної мови.

РН7 Оперувати традиційними й сучасними знаннями в контексті виконавської, музично-теоретичної діяльності.

РН8 Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.

РН9 Позитивно сприймати конструктивні критичні зауваження фахівців щодо своїх навчальних та творчих результатів та використовувати їх для власного професійного розвитку.

РН10 Презентувати результати власної мистецької діяльності з метою забезпечення особистісної конкурентноспроможності на ринку праці.

Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцiї ключових i загальнопредметних компетентностей, окремих предметiв та предметних циклiв; їх необхідно враховувати при формуваннi шкiльного середовища. Наскрізнi лiнii є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Додаток 8

Навчання за *наскрізними лініями* реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища - зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети - виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків;
- концерти, конкурси.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Реалізація змістової лінії "Екологічна безпека та сталий розвиток" здійснюється під час художньо-образного сприйняття мистецтва і власної мистецької діяльності. Зокрема, у процесі аналізу-інтерпретації творів мистецтва увага учнів має спрямовуватися на самоцінність природи, гармонію і красу світу, необхідності економного споживання природних ресурсів. У цьому сенсі твори мистецтва виступають як ідеальні моделі, які допомагають у виборі найбільш оптимальних стратегій взаємодії людини і природи, людини і світу. Це сприяє вихованню емоційно-ціннісного ставлення учнів до природи, а також усвідомленню себе як частини світу в якому все взаємопов'язане; виробленню в школярів екологічно-моральної поведінки та пошуку шляхів вирішення екологічних проблем; формуванню культури споживання школярів на основі особистісної причетності, щодо перегляду «споживчого» підходу, розуміння єдності національно-регіональних цінностей і глобальних людських пріоритетів.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Завдяки мистецтву ця змістова лінія може розкриватися під час опанування підлітками українського народного мистецтва, в якому виявлено кращі якості національного характеру (свобода, гідність, честь, відповідальність, совість, любов, доброта, вірність, хоробрість,</p>

	<p>героїзм, почуття гумору тощо) та досягнень українських митців у контексті світової мистецької спадщини. Це сприяє вихованню поваги до своєї культури і традицій, Батьківщини в цілому і до малої Батьківщини, усвідомлення власної значущості і відповідальності щодо причетності до свого народу.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст - бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище</p> <p>. Загальновідомо, що мистецтво потужно впливає на емоційний стан людини, і завдяки його засобам може відбуватися кореляція різних психо-емоційних станів. Кольорове та музичне середовище формує емоційний стан людини, впливає на її самопочуття та рівень працездатності. Споглядання мистецьких творів або власне творення мистецтва допомагає зняти стрес, вивільнитися від тривоги, позбутися депресії. Тому важливим навчати учнів користуватися у своєму житті прийомів арттерапії - музикотерапії (вокалотерапії, ритмотерапії, логоритміки, фолькл-терапії, тощо), які сприятимуть не тільки збагаченню емоційно-почуттєвої сфери школярів, але й зниженню кількості захворювань та поведінкових ризиків, які становлять небезпеку для їх здоров'я. Системна і постійна діяльність щодо опанування підлітками цих якостей творів мистецтва сприятиме активному розвитку емоційного інтелекту, гармонізації інтелектуальної та емоційної сфер особистості, що дає можливість досягнення стану здоров'я як рівноваги.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). У контексті навчальних предметів музичного циклу ця наскрізна змістова лінія реалізується через актуалізацію формування умінь працювати в команді, пропонувати різні творчі ідеї та втілення їх у практичній художньо-творчій діяльності. Підлітки мають усвідомлювати і уміти реально визначати свої сильні і слабкі сторони; виявляти ініціативу до участі у мистецьких заходах, творенні нових мистецьких продуктів, відвідуванні закладів культури та мистецтва тощо.</p>

	Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.
--	---

ВІДОМОСТІ

про навчально-методичне та інформаційне забезпечення
освітньої діяльності у сфері спеціальної освіти

Найменування навчальних програм навчальних дисциплін	Ким затверджено	Рік затвердження
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ АЛЬТ Автор-укладач: Д. М. Комонько	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ АРФА Укладачі: Євона Н. Б., Клевцова Л. В.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ БАНДУРА Автори-укладачі: Л. К. Посікіра, Т. М. Лазуркевич, О. О. Созанський	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ БАЯН Укладачі: М.А.Давидов, В.М.Заєць, В.З.Самітов, В.М.Троценко	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ВАЛТОРНА Автор-укладач: С. І. Кисилевич	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ГІТАРА Укладач: Дроздова О. О.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ВІОЛОНЧЕЛЬ Укладач: Червова О. А.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ГОБОЙ Автор-укладач: Л. М. Закопець	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ КЛАВЕСИН Укладач: Фоменко Н.В.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ КЛАРНЕТ Автор-укладач: Т. І. Ільчук	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ КОНТРАБАС Автор-укладач: В.В. Чекалюк	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013

СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ САКСОФОН Укладач: Василевич Ю.В.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ СКРИПКА Група укладачів: Корінець О. М., Овчаренко Л.І., Сніжна Т.В., Рівняк Я. Г.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ КОНЦЕРТМЕЙСТЕРСЬКИЙ КЛАС (основна та старша школа) Група укладачів: Безкоровайна Г.І., Бондаренко О. М., Булудьян К. О., Гурганова С. С., Ніколаєва Л.М., Хрипун М.О.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
КАМЕРНИЙ АНСАМБЛЬ Укладачі: Авочарова Є. Є., Лопатинська Т. П. , Гумецька Х.А., Райко Л. М., Рубльова Н. В., Слюсар Т.М	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНЕ ФОРТЕПІАНО Укладачі: Барінова-Морєва І.М., Рябов С.І.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ ТРОМБОН, ТУБА Автор-укладач: Л. О. Меленець	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ФЛЕЙТА Автор-укладач: О. Ф. Павленко	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ТРУБА Автор-укладач: Р. М. Наконечний	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ Автор-укладач: В. В. Веретельник	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ФАГОТ Автор-укладач: В. І. Цапко	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ЦИМБАЛИ Автор-укладач: Я. В. Борух	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ЗАГАЛЬНЕ ТА СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ФОРТЕПІАНО Укладачі: Кириченко Ф. Л., Куришева Л. К.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМНІ ВИМОГИ З ПРЕДМЕТУ „ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС”	Державний методичний центр навчальних	2013

(Ансамбль бандуристів, основна та старша школа) Автор-укладач: Т. М. Лазуркевич	закладів культури і мистецтв	
ПРОГРАМНІ ВИМОГИ З ПРЕДМЕТУ „ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС” (Камерний оркестр, основна та старша школа) Автор-укладач: М. С. Гуневич	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМНІ ВИМОГИ З ПРЕДМЕТУ „ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС” (Духовий оркестр, основна та старша школа) Автор-укладач: І. М. Карпин	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМНІ ВИМОГИ З ПРЕДМЕТУ „ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС” (Ансамбль скрипалів, основна школа, 5 - 7 кл.) Автор-укладач: Л. В. Матвійів	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМНІ ВИМОГИ З ПРЕДМЕТУ „ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС” (Симфонічний оркестр, основна та старша школа) Автор-укладач: Т. С. Лисенко-Дідула	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ АНАЛІЗ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ (відділ теорії музики, старша школа) Укладач: Пясковський І.Б.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ АНАЛІЗ МУЗИЧНИХ ФОРМ зі спеціальності «теорія музики» (11 клас) Автор-укладач: В. М. Завісько	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ВСЕСВІТНЯ МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА (виконавські відділи, основна та старша школа) Група укладачів: Андріяшева М.К., Кухтіна Л.О., Лавриненко О.А., Савицька О.О., Земляна І.П., Немцова І.А., Новікова І.О.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА (середня школа, 5-6 класи) Укладачі: Господарець О. С., Петрашек А. М.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2017
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ВСЕСВІТНЯ МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА (відділ теорії музики, основна та старша школа) Група укладачів: Андріяшева М.К., Кухтіна Л.О., Лавриненко О.А., Савицька О.О., Земляна І.П., Немцова І.А., Новікова І.О.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА (виконавські відділи, старша школа) Укладачі: Земляна І.П., Петрашек А.М.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2017
	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2017
		2013

